

ventet i Maaneder og halve Aar ud over den Tid, han var nødt til at vente. Der er endelig endnu et Misbrug, som jeg vil nævne i denne Forbindelse. Det er for øvrigt ikke ejendommeligt for Afdragshandler, men findes ogsaa i andre Forhold. Der findes næsten altid i Afdragskontrafterne den Bestemmelse, at naar Køberen misligholder Kontrakten, skal Sælgeren kunne tage sin Ting tilbage ved egen Magt, selv eller ved sine egne Folk, og ikke være pligtig til at gøre det ved Kongens Foged. Det er en Bestemmelse, der vist meget ofte bruges. Naar Sælgeren overhovedet tager sin Ting tilbage, er det vist overmaade almindeligt, at han gør det ved sine egne Folk. At der kan ske Uret derigennem, kan ikke bestrides; det kan jo f. Eks. være, at Køberen mener, at han ikke er i Resistance, men at han har betalt, hvad han skulde. Imidlertid, Sælgeren siger det modsatte, sender sine Folk, og der finder ingen retslig Afgørelse Sted; han tager Tingen. Var det Kongens Foged, kunde man procedere Sagen for ham og faa en Retskendelse, inden Tingen tages fra Køberen. Man kan maaste herimod sige: lad Køberen protestere, men dertil er det at bemærke, at det falder ikke let disse Smaafolk ind at protestere, naar de selv have skrevet under paa, at Sælgeren maa tage Tingen tilbage med sine egne Folk: de have skrevet under uden ret at forstaa det, men at gaa fra deres Underskrift, det er noget Folk af gode og prisværdige Grunde ikke holder af. Men selv om de virkelig protestere, komme i Tanker om, at de have en Ret der, er der dog Dom for, at det hjælper ikke. Det har overrasket mig at se denne Dom, jeg havde tænkt, at Reglerne om Selvtægt maatte komme til Anvendelse, selv om en Bestemmelse som den anførte findes i Kontrakten, i alt Fald hvis dette Samtykke tages tilbage under Forretningen f. Eks. i Form af en Protest. Jeg har troet, at dette var vor Rets Regler paa dette Omraade, men jeg ser nu af en Lands-over- samt Hof- og Statsretsdom af 1ste Oktober 1894, at der er vistnok det modsatte konstateret. Det angaar et Tilfælde, hvor en Smedker og Mobilhandler havde solgt nogle Møbler til en Dame for 7—800 Kr., og da der manglede 250 Kr., kom han med sine egne Folk og tog Tingene tilbage. Der var netop Spørgsmaal om hans Ret til at tage Tingene tilbage ved egen Magt. Der staar i Dommen, at det ikke findes, at Indstævnte bør idømmes Straf for Selvtægt. Jeg indrømmer imidlertid, at det ikke er klart af Dommen, om hun protesterede tilstrækkelig kraftig imod, at han tog Tingene ved sine

egne Folk. At hun protesterede er sikkert nok, men om hun netop protesterede mod, at han tog Tingene ved egen Magt og ikke ved Kongens Foged, det fremgaar ikke tilstrækkeligt af Dommen. Det vilde have Interesse, for mig i alt Fald, at høre — Skønt jeg godt ved, det ikke er en Højesterets Dom — den højtærede Justitsministers Mening, som er en saa stor Autoritet paa dette Omraade, om hvorledes man skal forstaa en saadan Bestemmelse, om den taber sin Gyldighed, naar Samtykket tages tilbage under Forsøget paa at gøre det gældende, saa at man i saa Fald kan faa den paagældende straffet for Selvtægt.

Det er disse 5 Anker, som man i særlig Grad har fremsført mod Afdragshandlerne. I Tyskland fremføres der ogsaa forskellige andre Anker, saasom det udbredte Brellet, man er Genstand for af disse Agenter, der løbe rundt og sælge Ting paa Afbetaling. Dertil svares der fra anden Side: Det maa Folk sandelig opdrages til selv at værgе sig imod, de kunne jo vise dem Døren og smide dem ned ad Trapperne. Ogsaa rundt om paa Landet klager man over, at man i høj Grad er plaget dermed ved Salget af Gødningstoffer og andre Landbrugsforbrødenheder. Men dertil er sikkert kun at sige, det kan Lovgivningen ikke gribe ind i, det maa I selv om, I maa nøjes med Straffelovens Bestemmelse om, at den, der uberettiget trænger sig ind i anden Mand's Bolig eller vægrer sig ved paa Opfordring at forlade samme, er Straf undergivet. Det anføres ogsaa mod Afdragshandler, at Folk derved fristes til at købe Ting, som de ikke have Brug for eller ikke have Raad til at købe, saasom Guldbure, Kinge, Brojcher, Drenringe o. s. v., som man søger at faa pynteshge Folk til at købe paa Afbetaling. Men det er vist næppe rigtigt, at man i den Henseende stiller sig op som Formyndere for Befolkningen, det maa man lade dem selv om. Er et Oliemaleri eller dog et Olietryksbillede, thi det er vel i Reglen det, der sælges paa Afbetaling, noget, som Folk ikke bør købe, naar de synes, det pynter deres Vægge, eller skulle de have Lov til det? Det forekommer mig virkelig, at man ikke bør blande sig ind i det. — Af de 5 virkelige Anker mod Afdragshandler: De dyre Priser, de daarlige Varer, Haardheden ved at tage Tingen tilbage, Haardheden ved at kræve hele Restløbesummen straks, og endelig — det nævner jeg dog som noget mere underordnet — Retten til at tage Tingen tilbage ved egen Magt, er der kun to, som dette Lovforslag rører ved. De dyre Priser og de flette Varer rører Loven ikke ved og vist af gode